

torej taci stroškov ne bode. Pozneje se pa tudi ta svota ne bode prekoračila, če se pomisli, da se poleg tega nahaja še drug zaklad za vse, kar je treba z nova narediti. V zaklad za obnovitev posameznih delov naprave bi bilo po predloženem proračunu plačevati 6500 gld. Ako se denar obrestuje po 4 odstotke in se obresti njegove zopet obrestujejo, dobimo v desetih letih glavnico 78.000 gld., s katero lahko kupimo na novo vse parne kotle in parne stroje, ako bi postali do tega časa absolutno nerabljivi. Mogoče je, da bode treba čez 10 let jeden parni kotel ali dva, jeden dinamoelektričen stroj ali kaj drugega kupiti, pa malo verjetno je, da bi vse to stalo vkupe 78.000 gld. Za obrestovanje glavnice računa odsek $4\frac{1}{2}$ odstotkov, ker se za gotovo nadeja, da pod temi pogoji dobi posojilo. Za amortizacijo glavnice je vzeti v poštven jeden odstotok, kar se pravi, da bi bila glavnica v 42tih letih popolnoma poplačana. Ako se izpolnijo pogoji, na katere se naslanja račun, bi mestna občina čez 42 let prišla v posest električne naprave, ki bi bila kakor nova in za katero bi občina ne dolgovala niti vinarja.

To bilo bi pa le tedaj mogoče, ako se odsekov nade glede dohodkov tudi vresničijo. Letni dohodki se sestavljajo iz dohodkov mestne občine za mestno razsvetljavo, dohodkov zasebnih konzumentov za električno luč in pa iz dohodkov za instalirane električne motorje. Mestna razsvetljava sedaj sestoji iz 399 plinovitih plamenov in 168 petrolejskih svetilk, torej skupaj iz 567 lučij. Plinovi plameni imajo po pogodbi povprek svetljivost 12 normalnih sveč, Auerjeva plinova luč okrog 30, petrolejske svetilnice pa manj nego 12 normalnih sveč. Za to razsvetljavo plača mesto na leto 10.000 gld.

Ako se uvede električna razsvetljava, služilo bi po sedanjem projektu 30 obločnih svetilnic, katerih bi vsaka imela svetljave najmanj 400 normalnih sveč, 175 žarnic s svetljivostjo po 32 normalnih sveč in 506 žarnic po 16 normalnih sveč, ali skupno: 30 obločnih svetilnic po 400 in 836 žarnic po 16 normalnih sveč. Svetloba bi bila torej mnogo jačja, nego je sedanja. Pomnožilo bi se število svetilnic in vsaka bi imela dosti večjo svetljivost, kakor sedanja. Za razvrstitev posameznih svetilnic je izdelala načrt tvrdka Ganz & Comp.

Kar se tiče načina mestnega razsvetljavanja, nasvetuje odsek, naj bi ostalo vsaj za nekoliko časa pri sedanjosti navadi, da bi se polovica svetilnic po 11. uri ugasnila in da bi ob času polne lune in jasnega neba svetile svetilnice le ondu, kjer je to neobhodno potrebno. Kar se pa tiče obločnih svetilnic, pa nasvetuje odsek, da bi čez 11. uro nikjer ne svetile, ampak da bi jih potem nameščale žarnice. V račun postavljen znesek mestne občine v dosedanjem znesku 10.000 gld. je po povedanem utemeljen. Kot donesek zasebnih konzumentov je v račun postavljena svota 46.200 gld. Pri tem se računa, da bi bilo instaliranih 4600 privatnih žarnic po 16 normalnih sveč ali pa v razmerju večje število žarnic z manjšo svetlostjo po 5, 10 in 12 normalnih sveč, da bi svetila vsaka teh instaliranih svetilnic po 600 ur na leto ali

1.8 ur na dan in da bi stala hektovatura uporabljene električne energije 3.5 kr. ali kar je isto: jedna žarnica svetlosti 16 sveč 2 kr. na uro.

(Dalje sledi.)

Obrtnijske raznoterosti.

Učni tečaji za čevljarje. C. kr. tehnološki obrtni muzej na Dunaji priredi tečaje za izučbo in nadaljno izobrazbo čevljarjev. V teh tečajih se bode poučevalo o jemanji mere, strokovnem risanju, prikrojevanji, o uporabi strojev itd. Tečaji trpeli bodo po 6 tednov in bodo po štirje v letu. Učnina znaša 25 gld in vpisnina 2 gld. Manj premožnim se omogoči obisk tečajev z oproščenjem od učnine in podelitvijo ustanov (po 50—150 gld.) Prvi tečaj se prične dne 15. februarja 1895. l. Prošnje za vsprejem je vložiti do 20. januarja t. l. pri ravnateljstvu tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaji. Vse podrobnosti se poizvedo v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.



Nov propis glede olajšave prejemanja soli za živino in o napravi dopuščenih skladišč za živinsko sol.

Ravnokar izdana številka 244 državnega zakonika, oziroma številka 50 ukaznika finančnega ministerstva iz leta 1894. obsega novo naredbo c. kr. finančnega ministerstva z dne 28. decembra 1894. l. o dobavi soli za živino po znižani ceni.

Dočim zadeva prvi oddelek te naredbe „skladišča za živinsko sol“, povsem novo napravo, v kateri se bode še pozneje govorilo, se v drugem oddelku naredbe vsem občinam, za katere bi se v prihodnje ne ntegnila napraviti posebna skladišča za živinsko sol in za katere tedaj glede dobave živinske soli po znižani ceni od strani njihovih živino posedujočih poljedelcev v obče dotična dosedanja določila naredbe finančnega ministerstva z dne 20. decembra 1893. leta (drž. zak. št. 176, ukaznik finančnega ministerstva št. 57 iz leta 1894.) tudi nadalje še v veljavi ostanejo, ta določila na dvojno stran prav bistveno olajšujejo.

Po § 19. nove naredbe so namreč občinski predstojniki pod v tem paragrafu navedenimi pogoji pooblašteni potem, ko je naročena pošiljatev živinske soli k njim dospela, uradno zaporo, ki se nahaja na vsaki vreči taiste, v svrhu razdelitve v nji obsežene živinske soli med za vsprejem te soli vpravičene poljedelce s a m i odvzeti, če v dveh dneh po zglastitvi, da je pošiljatev živinske soli dospela, ne pride k njim nobeden finančni organ, da bi zaporo odvezl.

Še važnejša je v § 18. naredbe dovoljena odprava ustanovitve in naznanila določenega roka za vsako posamezno občino glede naročitve živinske soli po znižani ceni. Doslej je mogla občina naročiti oziroma prejeti to

sol še le od tistega osmih mesecev februarja do vstega septembra počeni, katerega je dotični občini v to določila vže naprej pristojna finančna deželna oblast. Vsled tega si je moglo več občin živinsko sol oskrbeti čestokrat še le mnogo pozneje, kot so taisto potrebovale, dočim so prišle marsikatero druge občine, koje bi živinsko sol rade dobile še le v poznejšem času, po vsporedu za dobavo te soli vže v kakem prejšnem meseci na vrsto.

Po prej navedeni novi določbi smejo od leta 1895. naprej vse občine množino živinske soli po znižani ceni, ki pripada na leto za njihove živino posedujoče poljedelce, kadar koli hočejo med 1. januarjem in 15. decembrom vsacega leta naročiti ter je nadalje popolnoma občinskim predstojnikom prepuščeno, določiti za to najprikladnejši čas.

Živinska sol, ki se naroči potem od občinskih predstojnikov s posredovanjem oddelka za solne posle c. kr. glavnega ravnateljstva avstrijskih železnic, se bode oddajala pri od finančnega ministerstva določenih c. kr. zalogah soli po vrsti, kakor so posamezna naročila pri teh zalogah dospela, kolikor je mogoče z ozirom na vsakokratne tamkaj shranjene množine živinske soli.

(Konec sledi.)

Kmetijske raznoterosti.

Za 15 milijonov mark zajcev. Skušeni lovski najemniki so izračunili, da se bode v Nemčiji v tem letnem času postrelilo 5 milijonov zajcev. Če se zajec računa po osem funtov, bodo tehtali 40.000 centov. Vredni bodo 15 milijonov mark, ker jeden zajec velja povprečno 3 marke.

V mestni klavnici ljubljanski zaklalo se je v preteklem letu 25 414 glav živine in sicer: 4235 goveje živine, 7769 prašičev, 8156 telet, 2266 koz in ovac in 2988 kozličkov. Poleg tega je bilo na ogled pripeljanega 17.216 kg svežega mesa. Konfiskovalo in deloma uničilo se je 57 prašičev in 214 kg govejega mesa.

Poučni in zabavni del.

Divji otroci.

Globus poročal je nedavno o divjih otrocih, kateri so bili najbrže dojeni od živalij. Da je to resnica, pokazalo se je že nedavno. Vse te dozaj opažane dogodbe zadevajo dečke in prostake, obe novi dogodbi v Bengaliji in Beuar zadevajo posamezno neko deklico in nekega naumu zdravega dečka. Meseca decembra 1892. obiskal je misijonar Jalpaiguri, kjer je neko približno osemletno okoli potikajočo se deklico našel, katera je živela od ostankov in odpadkov, kateri so ji bili vrženi, in katera je spala po noči na prostem pod drevjem. To deklico so našli delavci v čajinih vrtovih v neki medvedji jami. Ko so jo ven potegnili, bila je stara okoli tri leta ter si je grizla prste, se praskala, je krulila in imela popolnoma živalska premikanja. Deklico so nato prenesli v neko gostišče, kjer so nekatere njenih slabih navad zginile, učila se je hoditi, med tem ko je dozaj ležla po vseh štirih,

učila se je človeško jesti in piti, toda jezik ji ni šel, in deklico so nato neozdravljeno na cesto položili, kjer jo je potem našel omenjeni misijonar. On jo je prenesel v neko hišo v Kalkuti, katera hiša je spadala pod njegovo sekto in deklica je bila ondi dobro postrežena. Da bi po koncu hodila, delalo je deklici veliko preglavice, tudi ni zamogla govoriti, a rada se je pa smejala, kadar so ji podali živež. Zdaj se nahaja v „Asramu“, v nekem človekoljubnem zavodu, kjer jo zdravniki preiskujejo.

Druga dogodka je sledeča;

Babu-Bhagelen Singhy šel je meseca februarja 1. 1893. v Dčnugelu pri Bacipur na lov, kjer je videl, da se je neko človeško bitje v grmovji skrilo, njegovi ljudje prijeli so človeka, in so ga prenesli v Bacipur, kjer ga je še danes mogoče viditi. Bil je približno štirinajstletni, nag deček, ki ni znal govoriti, kateri ni hotel kuhanega živeža vžiti, temveč je le surove ribe in žive žabe jedel in ob jednom krulil. Če je vjel žabe ali kake druge majhne živali, šel je po vseh štirih in je nazadnje poskočil kakor mačka, na kar je naenkrat plen pogoltnil. Polagoma se je učil jesti kuhani riž, a obleke ni hotel nobene na sebi. Bil je napaden od kolere, ubežal je strežajem, in je tekel k reki, kjer je pil vodo kot žival, on ne zna govoriti. Tudi je neznano, ako je prišel v Dčnugel.

Dvanajst naukov za žene in dekleta.

1.) Preden daješ v perilo, poglej, če ni v obleki kaka igla, ki bi utegnila perici biti nevarna ali ji vsaj hude bolečine prizadeti.

2.) Ne vtikaj šivank v zagrinjala, odejo in naslonila. Največja nesreča se lahko pripeti vsled neskrbnosti, zato sploh ne pripenjaj igel na obleko. Če si v kuhinji, kako lahko ti pade igla v jedila.

3.) Navadi se, da boš počesane (izčesane) lase vsako jutro skrbno sežigala in jih ne puščala po kotih, ta razvada je napravila že mnogo zdražb in sitnosti.

4.) Dvakrat tako dolgo te obleka traja, če jo pred perilom zašiješ. Tudi veliko časa in dela si prihraniš.

5.) Velike ključke, ki jih vedno rabiš, obešaj vselej na eno in tisto mesto, da ne bo potem nepotrebnega iskanja in nereda.

6.) Ne meči nikdar obrabljenih šivank, peres ali stekla po tleh in skozi okna. Kako lahko se rani ž njimi človek ali žival.

7.) Nikar ne puščaj stvari, kjer ni njihovo mesto, če nanje pozabiš, prav lahko nastanejo neprijetnosti.

8.) Izposojenih knjig in drugih tujih stvari ne dajej okoli. S tem si lahko zgubiš zaupanje, ker ne veš, kedaj jih bo treba vrniti.

9.) Če se ti je utrgal trak na obleki, ne pripenjaj ga z iglo ali morebiti celo z lasnico, potem se ti ne bo treba v nobeni družbi sramovati.

10.) Kadar hočeš različne kemične snovi ali tekočine v skleničicah shraniti, zaznamuj natančno vsako, da jih ne zamenjaš in se ne zgodi nesreča. Če je pa lepenje